

Aan: cathelijne.bouwkamp@arnhem.nl

CC: raadsleden@arnhem.nl

Onderwerp: Vragen aan het college van Arnhem t.a.v. ondersteuning voor het luchtdata project.

Datum: 27 november 2019

Geachte mevrouw Bouwkamp, beste Cathelijne,

Op 20 oktober hebben we het [Arnhemse Luchtdata project](#) gestart en een verzoek ingediend voor ondersteuning bij meerdere partijen in de gemeenteraad waarop zeer positief gereageerd is.

Op 24 oktober [publiceerde EenVandaag een uitgebreid nieuwsitem](#) over het Arnhemse Luchtdata project in combinatie met de vervuulende uitstoot van de biomassacentrale van Veolia. Tijdens het interview is zowel de gemeente Arnhem als het RIVM gevraagd hoe zij tegen ons initiatief aankijken en ook hier werd aangegeven dat zowel het RIVM als de gemeente Arnhem enthousiast waren en ons initiatief steunden.

Op 25 oktober diende de Arnhemse fracties SP, Partij voor de Dieren, Arnhemse Ouderen Partij en Arnhem Centraal schriftelijke vragen in voor het college van B&W met als onderwerp: [“Steeds meer zorgen om effecten biomassacentrales: ‘Brandende ogen, keelpijn en niet kunnen slapen van de stank”](#).”

6. Is het college met ons van mening dat het belangrijk is data te verzamelen over de luchtvervuiling in Arnhem, specifiek gericht op de bestrijding van biomassacentrales?

7. Klopt het dat het college enthousiast is over het initiatief ‘Arnhemse Luchtwachters’, dat een fijnmazig netwerk wil opzetten om continue de luchtkwaliteit te kunnen meten? ([uitzending EenVandaag](#))

8. Is het college bereid om haar enthousiasme om te zetten in een garantstelling zodat alle 250 benodigde fijnstofmeters er kunnen komen? Zo nee, hoe wil het college er dan voor zorgen dat de Arnhemse luchtkwaliteit fijnmazig en continue gemeten wordt?

Wij hebben op 20 november een [subsidieaanvraag Burgerkracht](#) ingediend om de fijnstofmeters te financieren voor [het Luchtdata Project](#). Meer dan 200 Arnhemmers hebben aangegeven bereid te zijn om zelf de fijnstofmeters in elkaar te zetten en deze thuis op te hangen. Als de subsidie wordt toegekend dan kunnen wij komende week starten met het project en dan hebben wij deze uiterlijk 31 januari afgerond. Dat wil zeggen dat er binnen 2 maanden meer dan 200 fijnstofmeters in Arnhem hangen die zowel PM10 als PM2.5 fijnstof meten op elk moment van de dag. Arnhemse inwoners kunnen dan wanneer zij willen kijken op internet hoe het gesteld is met de kwaliteit van de lucht. De data van de meters worden ook gebruikt door het RIVM en zijn in te zien op de volgende websites:

<https://samenmeten.rivm.nl/dataportaal-v1.5/>

<https://www.luchtmeetnet.nl/>

<https://maps.luftdaten.info/#12/51.9729/5.9553>

Op [24 november hebben wij u een brief verzonden](#) om u nog een keer te vragen of u ons Arnhemse Luchtdata Project wilt steunen, met een verwijzing naar de subsidieaanvraag.

We hebben in dat verzoek ook gevraagd om een onafhankelijk meting van de uitstoot van de biomassacentrale van Veolia naar aanleiding van de [uitzending van Hart van Nederland](#) en het dagblad van het Noorden dat door [de biomassacentrale in Groningen alle uitstootnormen overtreden werden](#). De gemeente heeft daar een onafhankelijk onderzoek laten uitvoeren nadat een eerste onderzoek niks uitwees. De uitstootwaarden bleken [dusdanig boven het toegestane niveau te komen](#) dat de centrale gesloten diende te worden. In onze brief aan u hebben we ook de overzichten toegevoegd van de afgelopen week waaruit duidelijk blijkt dat het centrum van Arnhem overspoeld wordt met een zeer grote wolk van fijnstof op het moment dat de biomassacentrale aan is.

Gisteren (26 november) [publiceerde Hart van Nederland](#) een nieuwsitem over onze biomassacentrale en werd nogmaals benadrukt dat deze centrale aan veel minder strenge eisen hoefde te voldoen en daardoor veel meer giftige uitstoot veroorzaakte dan een kolencentrale.

Gisteren ontvingen we ook [uw reactie op de schriftelijke vragen](#) van de fracties SP, Partij voor de Dieren, Arnhemse Ouderen Partij en Arnhem Centraal.

De vraag of het college enthousiast is over ons initiatief heeft het college beantwoord door aan te geven enthousiast te zijn over het burgermeetnet (uw project) wat een ander project is dan ons LuchtData project.

De vraag of het college bereid is om haar enthousiasme om te zetten in een garantstelling zodat alle 250 benodigde fijnstofmeters er kunnen komen heeft het college negatief beantwoord.

Wij zijn zeer verbaasd en ontstelt over deze reactie en begrijpen deze ook niet. In de door uw raad vastgestelde Luchtagenda ‘naar een schonere lucht in 2025’ is het volgende opgenomen:

De gemeente Arnhem wil niet alleen kijken naar berekende waarden uit modellen maar meer inzicht krijgen in de werkelijk luchtkwaliteit in de gemeente Arnhem. Daartoe zal op korte termijn met betrokken inwoners en (milieu)organisaties in de stad gekeken worden naar het opzetten van een “burgermeetnet”. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij het RIVM initiatief “Samen meten aan luchtkwaliteit”. Eventuele kosten worden gedekt uit het duurzaamheidsfonds.

Deze vorige passage is er door uw raad per amendement [“Meten is weten” \(19A01\)](#) ingebracht. Daarbij is de volgende toelichting gegeven:

Het inzicht in de luchtkwaliteit en het bewustzijn van onze inwoners over die luchtkwaliteit kan versterkt worden door samen met onze inwoners actief te gaan meten. Dit kan tegenwoordig met goedkope technologie waardoor voor enkele tientallen euro’s een sensor gebouwd kan worden. Hierdoor ontstaat meer inzicht in de werkelijke kwaliteit van de lucht en kunnen de berekende waarden uit de modellen gevalideerd worden. Het RIVM heeft hier een initiatief voor ontplooid: “Samen meten aan luchtkwaliteit”.

Het Arnhemse LuchtData project is aangesloten op het RIVM initiatief: [“Samen meten aan luchtkwaliteit”](#)

Het type fijnstofmeters wat wij gebruiken (en waarvoor we van een Nederlands bedrijf flinke korting hebben ontvangen als sponsor actie) is ook nog eens juist het type sensor waarmee [het RIVM een project is gestart](#) om de resultaten van alle fijnstofmeters nog beter te kalibreren waardoor de resultaten nauwkeuriger zijn:

Op dit moment wordt de kalibratie alleen toegepast op sensoren van het type NOVA SDS011, omdat dit de meest voorkomende fijnstofsensoren is, en het dus gemakkelijk is om een groep sensoren van voldoende grootte te vergelijken met de referentiemetingen.

Wij vragen wat de redenen zijn waarom u ons initiatief niet wilde steunen en hopen dat u na onze uitleg de burgerkrachsubsidie alsnog zou willen toe kennen zodat Arnhem binnenkort een burgermeetnetwerk heeft.

Alvast bedankt voor uw reactie.

Vriendelijke groet

Stichting Arnheems Peil
0031 (0) 6 2888 3999
www.arnhemspeil.nl

Voortgang luchtagenda naar een schonere lucht in 2025:

- [2019-11-24-arnhemspeil-verzoek-onafhankelijke-meting-uitstoot-biomassacentrale-veolia-en-financiele-ondersteuning-luchtdataproject](#)
- [2019-11-24-arnhem-klacht-fijnstofuitstoot-en-stankoverlast-biomassacentrale-veolia-ipkw.pdf](#)
- [2019-11-20-arnhemspeil-burgerkracht-subsidie-aanvraag-fijnstofmeters-luchtdata-project.pdf](#)
- [2019-11-20-arnhem-klacht-fijnstofuitstoot-en-stankoverlast-biomassacentrale-veolia-ipkw.pdf](#)
- [2019-11-16-arnhem-klacht-fijnstofuitstoot-en-stankoverlast-biomassacentrale-veolia-ipkw.pdf](#)
- [2019-11-15-arnhemspeil-handleiding-wat-kunt-u-doen-tegen-de-biomassacentrale-van-veolia-in-arnhem.pdf](#)
- [2019-11-14-arnhem-klacht-fijnstofuitstoot-en-stankoverlast-biomassacentrale-veolia-ipkw.pdf](#)
- [2019-11-13-arnhemcentraal-motie-metingen-ivm-biomassacentrales-luchtdata-project.pdf](#)
- [2019-11-13-bnnvara-onderzoekers-verband-tussen-fijnstof-en-hersentumoren](#)
- [2019-11-13-theguardian-air-pollution-particles-linked-to-brain-cancer-in-new-research](#)
- [2019-11-11-arnhem-klacht-tav-fijnstofuitstoot-en-stankoverlast-biomassacentrale-veolia-ipkw.pdf](#)
- [2019-11-09-arnhemspeil-voorlichting-over-houtrook.pdf](#)
- [2019-11-09-arnhem-klacht-tav-fijnstofuitstoot-biomassacentrale-veolia-ipkw-arnhem.pdf](#)
- [2019-11-07-arnhem-klacht-tav-stankoverlast-uitstoot-biomassacentrale-veolia-ipkw-arnhem.pdf](#)
- [2019-11-06-epidemiology-within-city-spatial-variations-in-ambient-ultrafine-particle-concentrations-and-incident-brain-tumors-in-adults](#)
- [2019-11-01-hartvannederland-rivm-komt-met-stookalert-voor-stoken-hout-experts-zien-liever-totaalverbod](#)
- [2019-10-28-luchtwachters-arnhem-uitleg-metingen-luchtkwaliteit-arnhem.pdf](#)
- [2019-10-22-eenvandaag-steeds-meer-zorgen-om-effecten-biomassacentrales-brandende-ogen-keelpijn-en-niet-kunnen-slapen-van-de-s](#)
- [2019-10-22-omroep gelderland-wie-wil-er-een-fijnstofmeter-in-zijn-tuin](#)
- [2019-10-04-ad-tientallen-nederlanders-gevlucht-voor-vieze-lucht](#)
- [2019-09-12-nih-gov-study-suggests-higher-air-pollution-exposure-during-second-pregnancy-may-increase-preterm-birth-risk](#)
- [2019-09-11-ad-protest-tegen-biomassacentrale-in-arnhem-geen-boom-voor-groene-stroom](#)
- [2019-09-10-ad-nergens-in-europa-zo-veel-kinderen-met-astma-door-uitlaatgassen](#)
- [2019-08-13-npr-air-pollution-may-be-as-harmful-to-your-lungs-as-smoking-cigarettes-study-finds](#)
- [2019-07-02-gov-nl-hoofdlijnenbrief-schone-lucht-akkoord.pdf](#)
- [2019-06-24-omroep gelderland-rivm-waarschuwt-voor-smog](#)
- [2019-06-22-arnhem-klacht-tav-stankoverlast-en-uitstoot-ipkw-arnhem.pdf](#)
- [2019-06-07-milieudefensie-luchtwachter-handleiding-campagnevoeren-voor-gezonde-lucht-en-duurzaam-verkeer.pdf](#)
- [2019-04-17-gemeenteraad-arnhem-aangenomen-amendement-geen-co2-uitstoot-door-biomassa-19a16-van-de-fracties-d66-groenlinks](#)
- [2019-04-11-epa-gov-integrated-science-assessment-for-particulate-matter.pdf](#)
- [2019-03-29-hei-ihme-report-global-exposure-to-air-pollution-and-its-disease-burden-english.pdf](#)
- [2019-02-13-gemeente-arnhem-nota-vaststeld-luchtagenda-naar-een-schonere-lucht-in-2025.pdf](#)
- [2019-02-13-gemeenteraad-arnhem-luchtagenda-naar-een-schonere-lucht-in-2025-amendement-meten-is-weten.pdf](#)
- [2019-02-13-gemeenteraad-arnhem-luchtagenda-naar-een-schonere-lucht-in-2025-motie-houtrook-overlast-hout-stook-ontmoedigen.pdf](#)
- [2019-02-13-gemeenteraad-arnhem-luchtagenda-naar-een-schonere-lucht-in-2025-amendement-brommers-en-snorfietsen-vernieuwen.pdf](#)
- [2019-02-13-gemeenteraad-arnhem-luchtagenda-naar-een-schonere-lucht-in-2025-amendement-geen-subsidie-op-biomassa.pdf](#)
- [2019-02-13-gemeenteraad-arnhem-luchtagenda-naar-een-schonere-lucht-in-2025-amendement-gezonde-lucht.pdf](#)
- [2019-02-13-gemeenteraad-arnhem-luchtagenda-naar-een-schonere-lucht-in-2025-motie-normen-gezonde-leefomgeving.pdf](#)

[2018-11-00-rivm-dossier-fijnstof.pdf](#)

[2018-10-30-malburger-steeds-vaker-klachten-over-verkeersdrukte-en-luchtvervuiling-in-malburgen](#)

[2018-10-15-uu-astma-of-adhd-door-vieze-lucht](#)

[2018-09-24-milieudefensie-achter-de-norm-welke-gezondheidsrisicos-voor-luchtkwaliteit-accepteren-we.pdf](#)

[2018-08-11-nos-steden-doen-weinig-aan-luchtvervuiling-door-verkeer](#)

[2018-08-27-theguardian-air-pollution-causes-huge-reduction-in-intelligence-study-reveals](#)

[2018-08-00-natuurmilieu-coalitieakkoord-gemeenten-2018.pdf](#)

[2018-07-12-gemeente-arnhem-luchtagenda-naar-een-schonere-lucht-in-2025.pdf](#)

[2018-05-19-milieudefensie-arnhem-gezondelucht](#)

[2018-05-02-nos-who-jaarlijks-7-miljoen-doden-door-vuile-lucht](#)

[2018-05-00-world-health-organization-report-burden-of-disease-from-ambient-air-pollution-for-2016-english.pdf](#)

[2018-03-13-hartvannederland-wat-vindt-nederland-een-verbod-op-houtkachels](#)

[2018-03-06-world-health-organization-report-on-the-impact-of-the-environment-on-childrens-health-english.pdf](#)

[2018-03-06-arnhemsekoerier-luchtwachter-ipe-van-der-deen-te-gast-bij-lokaal-diner](#)

[2018-02-15-milieudefensie-luchtwachters-in-arnhem-binden-strijd-aan-tegen-ongezonde-lucht](#)

[2018-02-15-gelderlander-arnhemse-luchtwachters-initiatief-milieudefensie-actief](#)

[2018-02-15-gelderlander-let-op-ongezonde-lucht-in-arnhem](#)

[2018-02-06-milieudefensie-waar-is-de-lucht-ongezond](#)

[2018-02-02-fern-covered-in-smoke-why-burning-biomass-threatens-european-health-report-english.pdf](#)

[2018-01-23-nos-gezondheidsraad-wil-extra-inspanning-voor-betere-luchtkwaliteit](#)

[2018-01-23-gezondheidsraad-gezondheidswinst-door-schonere-lucht.pdf](#)

[2018-01-12-epa-gov-study-shows-low-levels-air-pollution-pose-risk-older-adults](#)

[2018-01-05-fern-covered-in-smoke-why-burning-biomass-threatens-european-health-summary-english.pdf](#)

[2017-11-19-arnhemsekoerier-kom-in-actie-voor-gezonde-lucht-word-luchtwachter](#)

[2017-11-06-omroepgelderland-luchtkwaliteit-in-arnhem-te-slecht-milieudefensie-zoekt-luchtwachters](#)

[2017-11-06-volkskrant-luchtwachters-gaan-in-grote-steden-proberen-schone-lucht-af-te-dwingen-bij-stadsbesturen](#)

[2017-10-25-gelderlander-diesel-van-voor-2004-mag-centrum-arnhem-niet-meer-in-nijmegen-denkt-ook-aan-milieuzone](#)

[2017-10-25-nos-arnhem-gaat-oude-diesels-weren-met-strengste-beleid-van-het-land](#)

[2017-09-18-indebuurt-minder-leuk-nieuws-schokkende-cijfers-luchtvervuiling-arnhem](#)

[2017-09-18-gelderlander-elk-jaar-twee-baby-s-dood-door-vieze-lucht-in-gelderland](#)

[2017-09-04-bureaublauw-jaarrapportage-concentratiemetingen-stikstofdioxide-en-fijnstof-pm10-in-arnhem-2016.pdf](#)

[2017-06-29-harvard-edu-air-pollution-and-mortality-in-the-medicare-population](#)

[2017-01-25-gelderlander-filters-voor-afvangen-fijnstof-in-arnhem-nutteloos](#)

[2016-11-07-gemeenteraad-arnhem-groenlinks-amendement-gezonde-lucht-in-de-stad.pdf](#)

[2016-09-13-lung-health-organizations-letter-burning-biomass-creates-proven-harm-to-human-health-english.pdf](#)

[2016-06-14-ers-health-impacts-of-anthropogenic-biomass-burning-in-the-developed-world-english.pdf](#)

[2016-05-19-arnhem-direct-milieudefensie-arnhemse-lucht-mag-wel-wat-schoner](#)

[2016-05-11-milieudefensie-rapport-wat-adem-jij-in.pdf](#)

[2016-05-03-bureaublauw-jaarrapportage-concentratiemetingen-stikstofdioxide-en-fijnstof-pm10-in-arnhem-2015.pdf](#)

[2016-03-21-gelderlander-ergste-luchtvervuiling-van-gelderland-bij-arnhem](#)

[2016-03-09-ziut-arnhem-plaatst-allereerste-fijnstofvanger](#)

[2015-12-10-soochow-university-the-impact-of-pm2-5-on-the-human-respiratory-system-english.pdf](#)

[2015-05-28-bureaublauw-jaarrapportage-concentratiemetingen-stikstofdioxide-en-fijnstof-pm10-in-arnhem-2014.pdf](#)

[2015-05-11-milieudefensie-arnhem-inspreken-tijdens-raadsvergadering-recht-op-schone-lucht.pdf](#)

[2014-05-15-milieudefensie-luchtwachter-informatieblad-wat-kun-je-zelf-doen-voor-gezonde-lucht.pdf](#)

[2013-01-00-rivm-report-on-the-effects-of-deadly-particulate-pollution-dutch.pdf](#)